

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na neverejnom zasadnutí konanom 13. februára 2013 v trestnej veci obvineného **N. H. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi** podľa § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 5T 25/2010, o dovolaní, ktoré v neprospech obvineného podal generálny prokurátor Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 29. septembra 2011, sp. zn. 6To 35/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 29. apríla 2011, sp. zn. 5T 25/2010, bol obvinený N. H. T. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. Konkrétne na tom skutkovom základe,

že od presne nezistenej doby do 6. novembra 2009 v obci N., okr. Š. v miestnostiach rodinného domu č. X. neoprávnene pestoval najmenej 386 kusov rastlín zelenej farby rodu Cannabis s priemernou výškou do 100 cm o celkovej hmotnosti 151 kg v štádiu rozvinutého vegetačného vývoja na pestovanie ktorých mal vytvorený špeciálny vykurovací osvetľovací a odsávací systém, pričom znaleckým skúmaním bolo zistené, že predmetné rastliny rodu Cannabis obsahujú 10,2 % hmotnostných THC, ktoré zodpovedá 77 820 – 228 850 obvykle

jednorazovým dávkam omamnej látky, ktorých celková hodnota predstavuje na čiernom trhu sumu 256 806 € až 1 144 250 €, pričom rastliny rodu Cannabis sú v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prekurzorov a v znení neskorších predpisov zaradené do prvej skupiny omamných látok.

Za to bol obvinenému N. H. T. podľa § 173 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 65 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. mu súd uložil aj trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na desať rokov.

Uznesením Krajského súdu v Trnave z 29. septembra 2011, sp. zn. 6To 35/2011, bolo odvolanie krajského prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dovolanie v neprospech obvineného N. H. T.. dovolanie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ ako aj písm. h/ Tr. por. Konkrétne, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je podľa jeho názoru založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) a odvolací súd uložil obvinenému trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.).

V tejto súvislosti generálny prokurátor Slovenskej republiky uviedol, že obžaloba predmetný skutok obvineného právne hodnotila ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 29. apríla 2011, sp. zn. 5T 25/2010, prvostupňový súd zmenil právnu kvalifikáciu skutku a obvineného N. H. T. uznal za vinného z obzvlášť

závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

S touto právnou kvalifikáciou skutku prvostupňovým súdom sa stotožnil aj odvolací krajský súd, keď odvolanie podané krajským prokurátorom v neprospech obvineného čo do výroku o vine i treste podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky sa s týmito rozhodnutiami oboch súdov nestotožňuje. Považuje ich za rozhodnutia, ktorými bol porušený zákon v ustanoveniach § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v prospech obvineného N. H. T., zakladajúce dôvody dovolania.

Obom súdom vytýka, že sa pri svojom rozhodovaní dostatočne nezaoberali otázkou, či rastliny rodu Cannabis v stave, v akom boli zaistené, nie sú už samé o sebe omamnou látkou v zmysle § 130 ods. 5 Tr. zák. Nesprávne ich posúdili len ako predmet určený k výrobe omamných a psychotropných látok v zmysle § 173 Tr. zák. Generálny prokurátor zastáva názor, že jednoduché vypestovanie takýchto rastlín, ktoré slúžia k nedovolenej výrobe jedu, omamnej alebo psychotropnej látky, je zadovážením predmetu k nedovolenej výrobe jedu alebo takejto látky v zmysle § 173 ods. 1 Tr. zák. len vtedy, pokiaľ už samotná vypestovaná rastlina nie je takou látkou. V prípade, že by už samotná rastlina bola omamnou, resp. psychotropnou látkou, jej vypestovanie je potrebné považovať za zadováženie v zmysle § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. Poukázal na skutočnosť, že zaistené zelené rastliny rodu Cannabis (konopa) sú v zmysle § 2 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z.z., o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok. Konopa má mierne účinky sedatívne, analgetické a halucinogénne, ktorých nositeľom je látka tetrahydrokanabinol (THC). V zaistenom rastlinnom materiáli analýzou sa potvrdilo 10,2 % hmotnostných THC. Konanie obvineného tak naplnilo znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Za trestný čin podľa § 172 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. zákon ustanovuje trest odňatia slobody od 20 do 25 rokov. Generálny prokurátor Slovenskej republiky v súvislosti s výmerou trestu súhlasí s názorom súdu, že vzhľadom na okolnosti prípadu sú u obvineného

splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. Poukázal ale, že podľa § 39 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov, ako je to v posudzovanom prípade.

Trest odňatia slobody uložený obvinenému N. H. T. vo výmere šesť rokov je uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Na základe uvedených skutočností generálny prokurátor Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným uznesením Krajského súdu v Trnave z 29. septembra 2011, sp. zn. 6To 35/2011, bol porušený zákon v ustanoveniach § 173 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v prospech obvineného N. H. T.. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por., aby napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal tomuto krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z písomného vyjadrenia obvineného N. H. T., k predmetnému dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky, podaného prostredníctvom obhajcu Mgr. K. V., advokáta v Trenčíne, vyplýva, že s námietkami dovolateľa nesúhlasí. Podľa názoru obvineného, rozhodujúcou skutočnosťou pre právnej posúdenie predmetného skutku, je odpoveď na otázku, či rastliny rodu Cannabis stojace na koreni v čase pred ich zberom a ďalším spracovaním sú už omamnými alebo psychotropnými látkami v zmysle ustanovenia § 172 Tr. zák., alebo sú predmetom určeným na nedovolenú výrobu takejto látky v zmysle ustanovenia § 173 Tr. zák. rovnako dôležitou je odpoveď na otázku, či samotné pestovanie rastlín Cannabis napĺňa zákonný znak „zadováženia“ ako jednej z foriem spáchania niektorého z uvedených trestných činov.

Pri akceptácii názoru generálneho prokurátora Slovenskej republiky, že rastliny rodu Cannabis stojace na korenie sú už omamnou, resp. psychotropnou látkou, stačilo by požívať túto rastlinu priamo na mieste s halucinogénnymi účinkami i bez ďalšieho spracovania oberaním šišíek, lístkov, sušením, prípadne extrahovaním v inej látke.

Okresný súd, tak ako aj odvolací súd, správne kvalifikovali konanie obvineného ako trestný čin v zmysle § 173 ods. 4 Tr. zák. V konečnom dôsledku za tejto kvalifikácie začalo aj trestné stíhanie obvineného T..

Obvinený ďalej poukázal na to, že ak oba súde dospeli k zhodnému právnomu záveru, že predmetný skutok je potrebné kvalifikovať podľa ustanovenia § 173 ods. 4 Tr. zák. Nedošlo potom k porušeniu zákona v tom zmysle, že obvinenému bol uložený trest odňatia slobody mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Uložený trest spoločne s aplikáciou ustanovenia § 39 Tr. zák. zodpovedá trestnej sadzbe ustanovenej zákonom pre takto právne hodnotený skutok.

Obvinený považuje uložený trest za spravodlivý a postačujúci, zodpovedajúci miere jeho zavinenia, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 ods. 2 Tr. por., na mieste a zákonnej lehote, v ktorej môže generálny prokurátor podať dovolanie v neprospech obvineného (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.).

Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/, písm. h/ Tr. por., ako sa mylne domnieval generálny prokurátor Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že tak ako na to správne poukazuje generálny prokurátor Slovenskej republiky, uvedené rastliny sú v zmysle osobitného zákona zaradené do prvej skupiny omamných látok. Táto skutočnosť ale sama o sebe nemôže odôvodňovať kvalifikáciu predmetného skutku ako obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 Tr. zák. len preto, že samotná rastlina

na koreni obsahuje túto látku, ako to tvrdí generálny prokurátor Slovenskej republiky v dovolaní. Uvedené tvrdenie by bolo akceptovateľné v prípade konzumácie samotnej rastúcej rastliny ako drogy. Získanie požívateľnej (užívateľnej) drogy z tejto rastliny, ale predpokladá ďalšie technologické spracovanie zrezaním z koreňa, sušením, resp. vylúhovaním. Pritom pre získanie účinnej drogy musí sušina obsahovať viac ako 0,3 percenta tetrahydrokanabinolu – THC.

Za týchto okolností správne oba sudy ustálili, že „rastliny zelenej farby rodu Cannabis s priemernou výškou do 100 cm v štádiu rozvinutého vegetačného vývoja“ sú predmetom určeným na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky v zmysle ustanovenia § 173 Tr. zák.

V konečnom dôsledku aj rozsah tejto trestnej činnosti nie je z hľadiska právneho hodnotenia určovaný počtom rastlín alebo ich váhou ale počtom dávok, ktorý by sa dal z týchto rastlín „vyrobiť“ a následným výpočtom vyčísleným v peňažnej sume podľa aktuálnej ceny „na čiernom trhu“. Už samotné rozpätie množstva dávok ustálené znaleckým posudkom (77 820 – 228 850 dávok) napriek známemu počtu a váhovému množstvu rastlín i obsahu THC v nich preukazuje, že bez finálnej „dávky“ získanej procesom ďalšieho spracovania tejto rastliny sa rozsah trestnej činnosti pohybuje len v rovine odhadu. Aj táto skutočnosť svedčí záveru, že v posudzovanom prípade mala rastlina charakter „predmetu určeného na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky“ a nie samotnej takejto látky.

Vzhľadom k tomu, že najvyšší súd nezistil existenciu dovolacieho dôvodu vzťahujúceho sa k právnej kvalifikácii predmetného skutku, logicky sa už nezaoberal ďalším dovolacím dôvodom, lebo tento sa stal bezpredmetným. Bezpredmetným preto, lebo prvostupňový súd uložil obvinenému T., trest odňatia slobody podľa § 173 ods. 4 Tr. zák. za zákonu zodpovedajúcej aplikácie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. Dovolacia námietka generálneho prokurátora Slovenskej republiky by bola dôvodná v prípade, ak by súd ukladal obvinenému trest odňatia slobody podľa § 172 ods. 4 Tr. zák., takže pri mimoriadnom znížení tohto trestu by musel aplikovať

ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. So zreteľom na už konštatované, pre takýto postup nebol zákonný dôvod.

Keďže v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. ani písm. h/ Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky bez preskúmania veci podané dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 13. februára 2013

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová